

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ,
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ імені К.Д. УШИНСЬКОГО»

Хмельницька гумантарно-педагогічна академія (Україна)

Юго Западний університет «Неофіт Рілські» (Болгарія)

Велікотирновські Університет «Св.Св.Кіріл і Методій» (Болгарія)

Харбінський інженерний університет (Китай)

Міжнародний Незалежний Університет Молдови (ULIM) (Молдова)

УПРАВЛІННЯ ТА ІННОВАЦІЇ В ОСВІТІ: ДОСВІД, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
21-22 листопада 2024 року**

УДК: 378.11+371.201+658.401.2
У677

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ

Сакалюк О. О. – завідувач кафедри освітнього менеджменту та публічного управління ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат педагогічних наук, доцент.

Ручкіна М. М. – доцент кафедри освітнього менеджменту та публічного управління ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат педагогічних наук, доцент.

Рецензенти:

Корнєшук В. В. – завідувач кафедри психології та соціальної роботи Національного університету «Одеська політехніка», д.пед.н., професор

Воронова С. В. – завідувач науково-методичної лабораторії управлінської діяльності та забезпечення якості освіти, старший викладач кафедри філософії освіти КЗВО «Одеської академії непевної освіти Одеської обласної ради» , к. пед. н.

Рекомендовано до друку Вченою радою ДЗ «ПНПУ імені К. Д. Ушинського», протокол №7, від 26 грудня 2024 року.

Відповідальність за зміст матеріалів несуть їх автори.

Управління та інновації в освіті: досвід, проблеми та перспективи:

У677 збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф., м. Одеса 21-22 листопада 2024 року Одеса : ПНПУ імені К. Д. Ушинського , 2024. 134 с.

До збірника увійшли матеріали міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої управлінню закладами освіти, досвіду, проблемам та перспективам їх розвитку.

Науковці та здобувачі освіти висвітлюють питання щодо управління освітнім процесом в умовах розвитку інноваційного середовища та організаційно-психологічних аспектів менеджменту в освіті.

УДК: 378.11+371.201+658.401.2
© Університет Ушинського, 2024

різноманітних дидактичних матеріалів та ігор; здатність до взаємодії з батьками, вчителями та іншими фахівцями; вміння вести документацію, складати логопедичні паспортів, протоколи обстеження, індивідуальні програми корекції тощо.

Важливими у цьому контексті є особистісні якості здобувачів, зокрема: терпіння та емпатія, здатність до тривалої та систематичної роботи з дітьми, розуміння їхніх особливостей та емоційного стану; комунікабельність, вміння встановлювати контакт з дітьми, батьками та колегами; креативність у корекційно-розвивальній діяльності; високий рівень відповідальності за результати своєї праці.

Отже, андрагогічний аспект у професійній підготовці вчителів-логопедів реалізується шляхом впровадження в освітній й процес групових форм роботи, дискусій, ділових ігор, кейс-методу, творчо-комунікативних проєктів, тренінгів, круглих столів, презентацій, проведення занять у логопедичних кабінетах, інклюзивних класах та групах в закладах дошкільної освіти, в спеціальних школах, співпраця з досвідченими логопедами, використання різних освітніх онлайн-платформ, цифрових додатків, онлайн-ресурсів тощо.

Література

1. Мартинчук О. В. Підготовка фахівців зі спеціальної освіти до професійної діяльності в інклюзивному освітньому середовищі : монографія. Київ : «Видавництво «Центр учбової книги», 2018. 430 с.

2. Пінчук Ю. В. Система професійної компетентності вчителя-логопеда : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.03. Київ, 2005. 22 с.

3. Рібцун Ю. В. Науково-теоретичні аспекти професійної діяльності вчителялогопеда. *Логопед.* 2012. № 1 (13) січень. С. 2–7.

4. Черніченко Л. А. Теорія і практика професійної підготовки логопедів до інноваційної діяльності в інклюзивній дошкільній освіті : монографія. Умань : Візаві, 2021. 188 с.

Лі Мяо, Кунтай

SWOT-АНАЛІЗ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В КИТАЇ

Інформатизація освітньої діяльності відіграє важливу роль у процесі підготовки майбутніх вчителів, виступаючи як інструмент реалізації реформи педагогічної освіти. Очевидно, що вдосконалення методів та оновлення змісту педагогічної освіти неможливе без застосування новітніх інформаційних та цифрових технологій у навчанні.

Процес моделювання педагогічних явищ і процесів завжди пов'язаний зі складнощами співвідношення ідеальних уявлень про ці явища та реальні можливості їх реалізації у навчальному процесі освітньої організації у зв'язку з наявними насправді ризиками, обмеженнями, дефіцитами матеріально-технічних можливостей тощо. Тому перш ніж впроваджувати будь-які

інноваційні педагогічні моделі та технології, необхідно оцінити можливі плюси та мінуси від реалізації цих нововведень. Для цілей оцінювання ризиків, витрат та переваг педагогічного моделювання в останні роки почали застосовувати метод SWOT-аналізу. Цей елемент стратегічного планування будь-якої організації. Школа або ЗВО є організаціями сфери освіти і, як державні організації, можуть оцінюватися з позицій стратегічного планування їх діяльності, освітньої політики, що ними проводиться, можливостей впровадження інноваційних освітніх технологій.

На основі SWOT-аналізу перед впровадженням будь-якого плану, моделі, програми розвитку та інших стратегічних можливостей доцільно оцінити, які з елементів плану (моделі), що впроваджується, можуть дати позитивний ефект, а які призвести до ризиків і втрат. Для цього необхідно оцінити можливості конкретної організації (стратегій, методик, технологій тощо) з різних боків. Тобто SWOT-аналіз дозволяє передбачати перспективи технологій, що впроваджуються, та ефективність стратегій управління.

На основі SWOT-аналізу виявляються взаємозв'язки між окремими факторами та групами факторів. Якщо розмірковувати в категоріях педагогічної науки, то SWOT-аналіз дозволяє виявити педагогічні, організаційні, управлінські та інші умови ефективної реалізації педагогічних моделей, освітніх програм, проєктів, стратегій і технологій, що розробляються та впроваджуються.

Метод SWOT-аналізу допомагає комплексно оцінити стан зовнішнього та внутрішнього середовища суб'єкта аналізу (в даному випадку аналіз інформатизації освіти низки китайських педагогічних вузів). Він допомагає не лише достатньо об'єктивно оцінити поточну ситуацію та можливі зміни, які можуть відбутися під дією тих чи інших зовнішніх (і/або внутрішніх) факторів середовища, а й передбачати перспективи розвитку ситуацій та потенційні ризики, у тому числі соціальні, економічні, політичні та інші чинники, наприклад вплив пандемії в розвитку інформатизації освіти, оснащеність тих чи інших регіонів інформаційно-технічним забезпеченням тощо.

SWOT-аналіз застосовувався нами для того, щоб проаналізувати сильні та слабкі сторони процесу інформатизації педагогічної освіти в Китаї в різних умовах (економічних, соціальних, матеріально-технічних) та різних географічних регіонах. Ми також ставили завдання виявити наявність протиріч і проблем при впровадженні цифрових технологій в освітньому середовищі, а також потенціал цифрової трансформації освіти, що розвиває, і можливі ризики, пов'язані з реалізацією інформатизації.

У процесі експериментальної (аналітичної) роботи нами, були використані дані, отримані в ході проведення комплексної оцінки ефективності процесу інформатизації в педагогічній освіті КНР по регіонах і в локальних умовах. При цьому вивчалася і оцінювалася велика кількість нормативних і програмних документів освітніх організацій, що знаходяться у відкритому доступі, регіональних систем управління освітою тощо та період з 2018 по 2023 роки. Крім документації, оцінювався також ряд інших факторів, у тому числі

особливості цифрового освітнього середовища освітніх організацій, оцінка актуальності матеріалів сайту освітньої організації, технічна оснащеність освітніх організацій різних регіонів (провінцій), використання сучасних платформ, організація масових відкритих освітніх курсів (МВОК) тощо.

Таблиця 1

SWOT-аналіз результативності інформатизації педагогічної освіти у сучасному Китаї

СИЛЬНІ СТОРОНИ S-Strengths	СЛАБКІ СТОРОНИ W-Weaknesses
1. Включення інформатизації педагогічної освіти як пріоритетного напрямку до програмних документів державних органів управління освітою, до загальної стратегії інформатизації освіти Міністерства освіти КНР. 2. Орієнтація педагогічних кадрів на підвищення рівня інформаційної грамотності у сфері застосування цифрових технологій та цифрових освітніх ресурсів. 3. Успіхи, досягнуті стратегіями інформатизації та цифрової трансформації освіти, що застосовуються в КНР (безліч цифрових навчальних платформ, створення Національної платформи розумної освіти, опора на технології штучного інтелекту, великі дані тощо). 4. Успіхи та прогрес у загальному процесі інформатизації та побудові цифрової економіки в Китаї. 5. Досить великий накопичений педагогічний досвід упровадження цифрових технологій у Китаї. 6. Високий рівень інформаційно-технологічної та матеріально-технічної оснащеності освітніх організацій в економічно розвинених провінціях та регіонах КНР. 7. Наявність автоматизованого робочого місця вчителя, сучасне технічне оснащення, велике покриття територій Інтернет-зв'язком, що	1. Відсутність системної, спеціально розробленої лише на рівні законодавства країни основи інформатизації освіти, включаючи педагогічне освіту. 2. Надмірна кількість наявних у системі освіти цифрових технологій і часта їх зміна, що важко сприймається педагогами і учнями. 3. Відсутність цільових розробок підвищення інформаційної грамотності педагогів в умовах єдиного цифрового освітнього середовища масштабах як окремих провінцій, та й усієї держави загалом. 4. Недостатньо інтенсивне просування стратегій педагогічної освіти на місцях, у вишах та освітніх організаціях локального рівня. 5. Відсутність чи слабка координація діяльності з контролю процесу інформатизації освіти різних провінцій Китаю. У КНР поки що мало провінцій, які є пілотними майданчиками з інформатизації освіти. 6. Великі відмінності в умовах економічного та соціального становища різних регіонів Китаю, географічних та соціально-культурних факторів. 7. Складність для освітян проходити курси підвищення інформаційної грамотності у робочий час, без відриву від професійної діяльності. 8. Слабка взаємодія державних

дозволяє педагогам зробити процес навчання інтенсивнішим в умовах цифрового середовища. 8. Досить високий рівень цифрової грамотності та інформаційно-комунікативної компетентності освітян. 9. Стабільно працююча система моніторингу інформатизації освіти з боку державних органів, органів управління освітою. 10. Наявність широкої інфраструктури масових відкритих освітніх курсів (МВОК), які за чисельністю та відвідуваністю міцно займають перші місця у світовому академічному співтоваристві. Накопичено величезний досвід використання МВОК в умовах педагогічної освіти	органів із позабюджетними організаціями, комерційними підприємствами для активації можливостей та пошуку нових ресурсів для інформатизації педагогічної освіти. 9. Перевантаження вчителів та учнів в урочній та позаурочній діяльності. 10. Проблема швидкого освоєння цифрових технологій багатьма педагогами.
МОЖЛИВОСТІ O-Opportunities	ЗАГРОЗИ T-Threats
1. Можливість використання Національної платформи розумної освіти як інструменту просування інформатизації у всіх регіонах Китаю. 2. Потенційна можливість більш широкого, варіативного та багатопрофільного застосування технології штучного інтелекту, технологій великих даних, проекту "Інтернет+освіта" у педагогічній освіті в усіх регіонах. 3. Стимулювання підвищення мотивації до інформаційної грамотності у педагогів у вигляді групових та індивідуальних науково-дослідних проєктів, інтерактивних освітніх ресурсів та технологій.	1. Інертність певної частини педагогів до підвищення рівня інформаційної грамотності, цифрових навичок з психологічних, організаційних та інших чинників. 2. Недостатня мотивація низки педагогів до ухвалення інновацій у сфері застосування сучасних цифрових освітніх ресурсів. 3. Дефіцит часу у педагогів на інтенсивну роботу щодо підвищення своєї цифрової грамотності. 4. Слабка розробленість методологічної основи інформатизації освіти, зокрема педагогічної. 5. Небезпека, що висловлюється іноді, що надмірний технологічний розвиток суспільства і застосування робототехніки може призвести до того, що штучний інтелект замінить вчителя.

Таким чином, проведений SWOT-аналіз показує, що розроблена в Китаї система інформатизації педагогічної освіти є досить ефективною і має великий технологічний потенціал. Наявність таких сильних сторін, як високий рівень матеріально-технічної та інформаційно-технологічної оснащеності більшості освітніх організацій у розвинених регіонах, досвід педагогів у сфері застосування інформаційно-комунікаційних технологій, висока цифрова та методична грамотність педагогів дозволяє планувати стратегії подальшого розвитку процесу інформатизації освіти з метою більш якісної підготовки педагогів та підвищення якості освіти в цілому. Більшість слабких сторін інформатизації педагогічної освіти свідчать про те, що певна кількість проблем, що виникають, зумовлена нерівномірним економічним розвитком регіонів і пов'язаним з цим різним оснащенням освітніх організацій. Наявні проблеми потенційно можна подолати за рахунок удосконалення організаційно-управлінських механізмів інформатизації освіти, оцінки ризиків цифрової трансформації, своєчасного вирішення проблем.

Література

1. Бак М. Інформатизація освіти як предмет філософсько-педагогічного дискурсу. *Гілея: науковий вісник*. 2014. Вип. 89. С. 347-350.
2. Бойчук І. Д., Косяченко Н. М., Луцак І. В., Ходаківська В. П. Використання результатів SWOT-аналізу при формуванні стратегії розвитку закладу освіти. *Інноваційна педагогіка*. 2023. Вип. 58(1). С. 171-177
3. Ду Юся. Еволюція та особливості політики інформатизації педагогічної освіти Китаю. *Дослідження в галузі електронної освіти*. 2013. № 8. С. 36. (китайською мовою).
4. Ке Цинчао. Погляд на цифрові ресурси та стратегія розвитку інформатизації освіти 2.0. *Новини освіти Китаю*. 01 вересня 2018 р. (китайською мовою).
5. Лей Чаозі. Освітня інформатизація: від 1.0 до 2.0: Тенденція та осмислення розвитку освітньої інформатизації у моїй країні у нову епоху. *Журнал Східно-китайського педагогічного університету*. 2018. № 1. С. 98 (китайською мовою).

Мотузенко Олена, Україна

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНСЬКИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Україна, згідно з Європейською інноваційною панеллю (European Innovation Scoreboard) за 2024 рік, є країною, що розвивається у сфері інновацій із показником на рівні 32,5% від середнього по ЄС, що менше, ніж у середньому для країн з подібним статусом (48%). Проте, Україна демонструє позитивну, хоча і менш стрімку, ніж ЄС, тенденцію покращення на 10% [1]. Економіка України та її інноваційний потенціал постраждали від воєнних дій, що спричинило значне зниження експорту високотехнологічної продукції та

КЕРІВНИКА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ В УМОВАХ СУЧАСНИХ ЗМІН	
Долженков О. БЕЗПЕКОВІ МЕХАНІЗМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДОМ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ	45
Лу Зежуй ДІЯЛЬНІСТЬ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	47
Маряніна Е. ОЦІНКА СТАНУ ОСВІТИ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	50
Оксенюк К. ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗАКЛАДАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ	51
Пей Шань ОСВІТНЯ НЕРІВНІСТЬ В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ КИТАЙСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ	53
Ручкіна М., Ма Сіньюань ЕКСПЕРТИЗА В ОСВІТІ: ВИДИ ТА ФУНКЦІЇ	56
Секція 3	
Ван Хон НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВ ВЛАСНОСТІ НЕДЕРЖАВНИХ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В КНР	60
Гладка В. ВОЛОНТЕРСТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ В УПРАВЛІННІ ЗАКЛАДАМИ ОСВІТИ	62
Дубель В. ОРГАНІЗАЦІЯ КОНТРОЛЮ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДУ ОСВІТИ	66
Секція 4	
Вербицька В. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	69
Головатюк І. АРТ-ТЕРАПЕВТИЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПРОЦЕСІ РЕАЛІЗАЦІЇ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ У ЗВО	71
Дяченко І. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 061 ЖУРНАЛІСТИКА	73
Дяченко М. РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО	76